

**Tasa-arvo- ja yhden-
vertaisuusohjelma
2020**

TUL

TUL Seurapäivät 2020

Seinäjoki

TASA-ARVO

TARKOITTA
KAIKKIEN
IHMISTEN
YHTÄLÄISTÄ
ARVOA
YKSILÖINÄ JA
YHTEISKUNNAN
JÄSENINÄ

”Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.”

Suomen Perustuslain 6. § 2. momentti

TALOUEDELLINEN TASA-ARVO

KAIKILLA TULEE OLLA
OIKEUS LIIKUNTAAN
VARALLISUUDESTA
RIIPPUMATTA

- ❖ Seuroissa pidetään huolta siitä, ettei harrastuksen hinta muodostu esteeksi ja ettei perheiden erilainen varallisuustilanne vaikuta lasten ja nuorten harrastamiseen
 - Pidetään eteenkin lasten ja nuorten harrastusmaksut matalina
- ❖ Seura voi edistää taloudellista tasa-arvoa toteuttamalla toimintaansa lähellä perheitä ja asukkaita sekä avustamalla nykyisten tukijärjestelmien hyödyntämisessä
 - Seura voi vaikuttaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa siihen, ettei kunnan omistamien liikuntapaikkojen käytöstä perittäisi sali- ja käyttömaksuja lapsilta ja nuorilta
- ❖ Vapaaehtoistyön ja talkoiden tavoitteena on tukea seuran varainhankintaa ja mahdollistaa seuran toimintaresurssit
 - Vapaaehtoistyö on yhä yksi parhaimmista yhteisöllisyyden kasvattajista ja sillä on sosiaalistava ja kasvattava tehtävä

ALUEELLINEN TASA-ARVO

KAIKILLA TULEE OLLA
OIKEUS LIIKUNTAAN
ASUINALUEESTAAN
RIIPPUMATTA

- ❖ Seuroissa pyritään järjestämään eri liikuntamuotoja tasavertaisesti kaikkialla Suomessa liikuntapaikkojen saatavuus huomioiden
 - Tuotetaan liikuntatapahtumia ja –harjoituksia mahdollisimman lähellä harrastajia
- ❖ Seura voi edistää alueellista tasa-arvoa ottamalla osaa ja pyrkimällä vaikuttamaan liikuntapaikkarakentamisen päätöksentekoon
 - Luodaan toimintamalleja ja edellytyksiä liikuntaharrastamisen helppoon saavutettavuuteen

SUKUPUOLTEN TASA-ARVO

KAIKILLA TULEE OLLA
OIKEUS LIIKUNTAAN
SUKUPUOLESTAAN
RIIPPUMATTA

- ❖ Sukupuolten tasa-arvo on liikuntakulttuurissa suuri haaste
 - Eri sukupuolia on hallinnossa ja kaikilla päättävillä tasoilla samassa suhteessa kuin harrastajia
 - ✓ Päätöksenteossa otetaan huomioon sukupuolivaikutukset
 - ✓ Toimintasuunnitelmissa ja toimintakertomuksissa esitetään tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen
 - Harrastustasolla tulee varmistaa, että kaikkia sukupuolia kohdellaan samanarvoisesti
 - ✓ Sukupuolinäkökulma huomioidaan myös seuran viestinnässä ja markkinoinnissa: esimerkiksi verkkosivuilla tulisi esiintyä kaikkia sukupuolia ja eri lajeja tasapuolisesti

- ❖ Seuratoiminnassa etsitään ja sovelletaan käytännön keinoja, joilla edistetään sukupuolten tasa-arvon toteutumista sekä sukupuolten moninaisuuden ymmärtämistä liikunnan ja urheilun kentillä
 - Sukupuolikiintiöajattelua ei tuoda väkisin mukaan toiminnan toteuttamiseen, sillä joissakin lajeissa on enemmän yhtä sukupuolta olevia harrastajia, mutta tämä ei saa kuitenkaan määrittää lajista viestimistä

IKÄRYHMIEN VÄLINEN TASA-ARVO

KAIKILLA TULEE OLLA
OIKEUS LIIKUNTAAN
IKÄRYHMÄSTÄÄN
RIIPPUMATTA

- ❖ Eri-ikäisille tarjotaan tasapuolisesti mahdollisuuksia liikuntaan ja päätöksentekoon
 - Varsinkin nuoret ovat vielä laajalti paitsiossa seurojen päätöksenteossa
 - ✓ Nuoret tarjoavat seuroille tuoreita ja muita nuoria kiinnostavia toiminta- ja kehitysideoita
 - Nuorille ja uusille seuratoimijoille järjestetään järjestökoulutusta
- ❖ Seuratoiminnassa ylläpidetään eri-ikäisten välistä toimintaa, mikä lisää toisten arvostusta ja kunnioitusta
 - Eri-ikäisillä ihmisillä on erilaista tietoa, kokemusta ja annettavaa seuratyölle
- ❖ Seuran tulee taata harrastevuoroja ja toimintaa kaiken ikäisille

ERITYISRYHMIEN TASA-ARVO

KAIKILLA TULEE OLLA
OIKEUS LIIKUNTAAN
TOIMINTAKYVYSTÄÄN
RIIPPUMATTA

- ❖ Erityisliikunnan tai soveltavan liikunnan kohderyhmänä ovat henkilöt, joiden toimintakyky on heikentynyt vamman, sairauden tai muun syyn takia tai heidän on sosiaalisen tilanteensa vuoksi hankala osallistua vaihtelevissa määrin yleisesti tarjolla olevaan liikuntaan
 - Ohjattu liikunta vaatii seuralta asiantuntevaa liikuttajaa sekä tietoa liikunnan, terveellisten elämäntapojen ja ravinnon yhteisvaikutuksista
 - ✓ TUL:n kuntopalveluilla on ”Liiku ja kevennä” -koulutusaineisto

- ❖ Seuroja kannustetaan ottamaan erityisryhmät avoimesti vastaan ja rohkaistaan myös itse lähestymään alueensa erityisliikuntajärjestöjä yhteistyön käynnistämiseksi
 - Keskeinen tekijä erityisryhmien liikuntaa järjestettäessä on liikuntatilojen ja liikuntaympäristöjen esteettömyys

MONI- KULTTUURISUUDEN TUKEMINEN

**KAIKILLA TULEE OLLA
OIKEUS LIIKUNTAAN
KULTTUURISTAAN
RIIPPUMATTA**

- ❖ Kansainvälisyys on osa seuratoimintaa ja maahanmuuttajat tulee nähdä seuratoiminnan voimavarana ja mahdollisuutena
 - Erilaiset kulttuuriset tavat ja –taustat on hyvä ottaa huomioon toiminnan suunnittelussa, jotta kaikkien yhdenvertainen mahdollisuus harrastaa ja toimia seurassa toteutuu
- ❖ Liikunta on universaalinen kieli – yhteisen kielen puuttuminen ei saa olla este yhteiselle toiminnalle

**Rasismia ei hyväksytä missään toiminnan muodossa
eikä millään toiminnan tasolla.**

SEKSUAALINEN TASA-ARVO

KAIKILLA TULEE OLLA
OIKEUS LIIKUNTAAN
SEKSUAALISESTA
SUUNTAUTUMISESTA
RIIPPUMATTA

- ❖ Seksuaalivähemmistöt ovat edelleen tabu suomalaisessa urheilu- ja liikuntakulttuurissa, vaikka muu yhteiskunta suhtautuu asiaan jo avoimemmin
 - Urheilijoita ja harrastajia tulee rohkaista hyväksymään oma seksuaalinen suuntautumisensa: jokaisella on oikeus ja vapaus olla avoimesti ja pelkäämättä oma itsensä
- ❖ Seuroissa vaikutetaan aktiivisesti siihen, että seksuaalisuuteen perustuvalle syrjinnälle ei anneta sijaa
 - Nollatoleranssi nimittelylle sekä vanhempien, seurakavereiden, valmentajien tai yleisön epäasiallisille kommenteilta tai käytökselle

KIUSAAMINEN, HÄIRINTÄ JA MUU EPÄASIALLINEN KOHTELU

#HÄIRINNÄSTÄVAPAA

1. PUUTU, JOS NÄET
2. KERRO, JOS KOET
3. TOIMI JA LEVITÄ TIETOA

#METOO

#STOPkiusaamiselle

#mäenkiusaa

- ❖ Kiusaaminen ja häirintä ovat henkisen väkivallan muotoja, jotka eivät missään tapauksessa kuulu seuratoimintaan
 - Voivat ilmetä esimerkiksi nimittelynä, nolaamisena, porukan ulkopuolelle jättämisenä, perättömien juorujen levittämisenä tai vähättelynä ja sivuuttamisena

- ❖ Ilmi tuleviin tapauksiin tulee aina suhtautua vakavasti ja puuttua asiattomaan toimintaan välittömästi
 - Seurojen on hyvä laatia kiusaamisen ja häirinnän estämiseksi toimivat yhteiset pelisäännöt, jotka otetaan osaksi ryhmien ja joukkueiden toimintaa

LOPUKSI

LIIKUNTA YHDISTÄÄ,
LIIKUNTA EHEYTTÄÄ,
LIIKUNNAN KIELI
ON TASA-ARVOINEN
JA YHDENVERTAINEN
TENAVASTA
TERVASKANTOON

Liikunta on universaalinen kieli.

Liikunnan tulee olla mahdollista kaikille.

Tätä ei toteuteta vain kitkemällä näkyvintä syrjintää,
vaan myös aktiivisesti luomalla ja kehittämällä
rakenteita, jotka mahdollistavat toimintaan
osallistumisen tasavertaisesti kaikille ja madaltavat
kynnystä tulla mukaan kukin omana itsenään.

JULKAISUT

https://issuu.com/tul_ry

TASA- ARVOVALIOKUNTA

- Harry Seidler, puheenjohtaja
- Pirkko Pehkonen
- Merja Loukonen
- Paula Heinonen
- Aino Nevalainen, esittelijä-sihtööri

TASA- ARVOVALIOKUNTA KANNANOTTOJA

- **KIUSAAMINEN, HÄIRINTÄ JA MUU EPÄASIALLINEN KOHTELU URHEILUSSA:**
 - **Jokaisella on oikeus harrastaa ja kilpailla turvallisessa ja kannustavassa ympäristössä**
- **LIIKUNNAN JA URHEILUN ESTEETTÖMYYS:**
 - **Jokaisella tulee olla mahdollisuus esteettömään liikuntaan**
- **SEKSUAALI- JA SUKUPUOLIVÄHEMMISTÖJEN OIKUDET:**
 - **Jokaisella on oikeus olla ylpeästi oma itsensä – myös liikunnassa ja urheilussa!**

TASA- ARVOVALIOKUNTA

TULOSSA...

- **EETTINEN OHJEISTO**
 - **TUL hallituksen tarkastelussa**
- **TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUSOHJELMA**
 - **Koulutuksia vuoden 2021 aikana**
 - ✓ **Teams –koulutuksia**
 - ✓ **Materiaalia verkkosivuilla**
 - ✓ **Lähikoulutuspäiviä**